

CYKLER TIL SENEGAL

Foto af Demba Keita Mansaré

INDHOLD:

Tanker om Vestafrika og Danmark. Af Lone Frederiksen	side 3
COLUFIFAs grundlægger er død. Af Lone Frederiksen	side 4
Demba Mansaré er død. Af Mariama Guldagger	side 5
Projektrejse. Af Lone Frederiksen	side 9
Partnerskabsrejse. Af Gitte Frandsen	side 11
Fugletur i Senegal. Af Jens Lykkebo	side 12
Container. Af Janne Noack	side 15
Klimaforandringer. Af Mika Frølund	side 17
Fødevarerikkerhed. Af Lone Frederiksen	side 19
Urtehave i Faoune. Af Lone Frederiksen	side 20
Besværlig visumprocedure. Af Lone Frederiksen	side 20
Indkaldelse til generalforsamling	side 21
Forslag til vedtægtsændringer	side 22
Kalender med Djibril Baldé's program	side 24

MEDLEMSKAB 100 KR. ÅLIGT. FOR PAR 150 KR.

FOR ORGANISATIONER 250 KR.

Kan indsættes på konto MERKUR BANK 8401 1060310 eller mail:

indmeldelse@cyklertilsenegal.dk

En lille husker til dem der ikke har nået at indbetale for 2015.

WWW.CYKLERTILSENEGAL.DK

STUBBEVEJ 3, 4050 SKIBBY TLF. 2380 2720
MERKUR BANK 8401 1060310. ISSN 1904 – 8564

Dette nummer er redigeret af Maj-Britt Holten og Lone Frederiksen. Layout: Janne Noack og Stein Sætre. Tegninger: Mariama Guldagger. Foto Mariama Guldagger, Lone Frederiksen, Janne Noack og Jens Lykkebo. Trykning: FLEXprint i Holbæk.

TANKER OM VESTAFRIKA OG DANMARK, OG OM FØR OG NU.

Af Lone Frederiksen

KÆRE MEDLEMMER, VENNER OG SAMARBEJDSPARTNERE,

Netop hjemvendt fra Senegal bliver jeg – nok engang – trist over de (ikke mindst i medier og blandt politikere) fremherskende holdninger og forventninger til fremmede her i landet. I Senegal er man for eksempel vant til, at folk ikke har samme modersmål (der er 7 forskellige sprog bare i Faoune). Mange forstår og taler flere sprog, og man klarer sig med det sproglige fællesgods, man kan finde frem til, og ellers er det jo godt, at andre vil hjælpe med oversættelsen. Og der er ingen der kræver, at alle skal kunne tale eller forstå ét bestemt sprog. Det tager lidt ekstra tid, når der skal oversættes til 2-3 sprog på møderne. Til gengæld giver det ro til at lytte til, hvad der bliver sagt (på det sprog, man nu forstår) og så, mens der oversættes, tænke over det og over, hvad man eventuelt selv vil sige. Man behøver ikke lade som om man lytter, mens man i virkeligheden forbereder sit eget svar. Vestafrika har en lang og broget historie inden kolonitiden med forskellige kongeriger og med et utal af etniske grupper med hver deres leveveje og traditioner. Nogle var agerdyrkere, andre husdyrnødder, og dengang såvel som nu kunne og kan det føre til sammenstød. Husdyrene går ind på markerne og æder afgrøderne. Der bliver mindre 'fri' jord til græsning. Det kan således ikke undgås, at de mange folkeslag har en lang række, til dels historisk funderede, sym- og antipatier over for hinanden. Nogle har taget land fra andre, nogle har været slaver, andre deres herrer og så videre. Men man har en genial måde at forholde sig til alt det tunge arvegods på: "Cousinage", dvs. fætter- eller frændskab. Det indebærer, at man driller hinanden og kan tillade sig ting over for bestemte etniske grupper, som det vil være utænkeligt at gøre eller sige over for andre. Sådan et forhold er der for eksempel

mellem peulh- og jahanke-folkene. Man kan komme til en person, man ikke kender i forvejen, og når man så hører personens familienavn, ved man, hvilket etnisk tilhørsforhold han eller hun har. Og så tager man måske uden videre noget mad fra fadet, eller man beskylder den anden for at være en slave. Og alle ler og ved, at sådan skal det være. Ellers kunne man jo risikere, at bitterhed over gamle forurettelser fik lov at vokse og true freden. Tænk, hvis vi kunne udvikle en tilsvarende samværsform med de andre etniske grupper her hos os... Det kunne give plads til megen fælles latter og mindre latterliggørelse og mistro. Men det ville selvfølgelig kræve stor gensidig respekt og en fælles bevidst erkendelse af historien. Og der har vi vist en del berøringsangst.

Jeg har lige været til generalforsamling i en nystartet forening, der arbejder for etablering af et Kolonihistorisk Center på Christiansholm (ved Christianshavn), omfattende alle de tidligere danske kolonier – Guldkysten (Ghana), Dansk Vestindiske Øer (Virgin Islands), Tranquebar, Grønland m.fl. Et af argumenterne for et sådant center var, at kolonihistorien i Danmark ofte betragtes som et afsluttet kapitel, som vi ikke behøver forholde os til, i modsætning til hvad der er tilfældet i mange andre europæiske lande, hvor den del af historien er langt mere synlig med museer, mindesmærker osv. Som der står i foreningens informationsmateriale: "Der er brug for et kolonihistorisk center her i landet som led i en synlig- og bevidstgørelse af vores egen kolonihistorie med perspektivering til nutiden." Ikke mindst perspektiveringen mener jeg er vigtig. Hvordan har kolonialiseringen og slavehandelen op igennem tiden indvirket på bevidstheden såvel hos de koloniserede og slaverne som hos os, kolonisatorerne og slaveejerne? Det er studier og debatter, som det nok kan være værd at lære af!

COLUFIFAS GRUNDLÆGGER, DEMBA KEÏTA MANSARÉ ER DØD

Af Lone Frederiksen

COLUFIFAS GRUNDLÆGGER OG MANGEÅRIGE LEDER, DEMBA KEÏTA MANSARÉ DØDE I GUINEA CONAKRY EFTER KORT TIDS SYGDOM. HAN BLEV BEGRAVET I SIN LANDSBY MADINA. DEMBA VAR EN VISIONÆR OG KARISMATISK LEDER, OG GENNEM COLUFIFA GJORDE HAN EN ENORM FORSKEL FOR BØNDERNE I CASAMANCE.

Demba var i Danmark mange gange som leder af COLUFIFA samt i kraft af sit ægteskab med Mariama Guldagger. Cykler til Senegal mindes ham med stor respekt og taknemmelighed.

Må han hvile i fred. Eller som man siger i Senegal "Que la terre lui soit légère" (Gid jorden må hvile let på ham).

I Cykler til Senegals navn skrev jeg kondolencehilsener til COLUFIFA og andre venner i Senegal samt sendte et beløb til familien, som det er god skik at gøre. Som svar fik vi tak og mange hilsener fra Senegal, blandt andre fra Abdoulaye Bâ, som Gitte og jeg mødtes med i februar. Et lille uddrag fra hans mail:

"Lad Gud modtage ham i sit paradis Firdawsi. Lad hans gode gerninger blive belønnet hundredfold, og lad hans synder blive ham forladt.

Han var en stærk person, som skabte en skole for bønderne, og som havde en klar vision for udvikling. Politikken i udviklingslandene i dag fokuserer på de otte 2015-mål (Millennium Development Goals), men COLUFIFA havde allerede tidligt taget højde for alt det i sine 5 udviklingsmål.

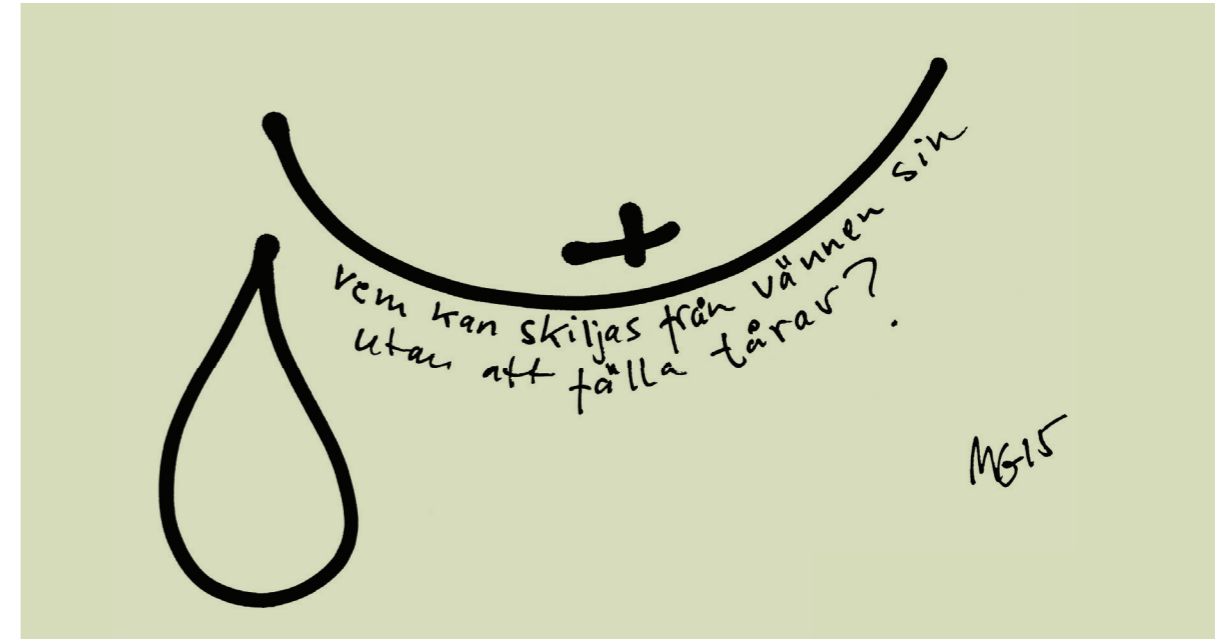
....

En leder er gået bort, en stor mand er væk, men hans værk forbliver og vil forblive i al evighed."

DEMBA DØDE 20.3.2015

Af Mariama Guldagger

s. 05

KÆRE ALLE. AF MARIAMA GULDAGGER

Dette skrev jeg i mailen jeg sendte ud efter beskeden kom fra Djibril via Lone:

Demba døde i nat i Dabola i Guinea Conakry, efter kort tids sygdom. Amen tak og lys. Han var i coma og men vågnede lidt op, inden han døde.

Nassatou, Awa's datter ringede og fortalte, at Demba var meget syg. Pengene jeg sendte hjalp med til, at han kom på et lille sygehus.

Nu er han hjemme igen i sin fødelandsby Madina, nord for Dabola, hvor både hans mor Nakade og far Sory er begravet.

Djibril, Amy og Aly (Amy's næstældste søn) rejser dertil fra Faoune i overmorgen. Awa blir i Faoune og tager imod kondolencer.

Jeg er med dem i hjertet og beder til, at Demba fik soutoura – fred med sig selv, verden og Gud inden han døde... og med mig også.

Fordi sådan er det, at kærlighed er størst... og vi er lidt små...

Så godt for mig, at så mange venner og familie er omkring os nu.

Der er mange mange hilsner fra Senegal. Jeg fik også snakket med mange i går. Vores fælles netværk er STORT.

Alle der har lyst er velkomne her, selvfølgelig, og min nye veninde Antje mødes jeg med kl. 06 og synger på Amager stranden og sætter en Demba-sten... Der hvor Mandela stenen var og er. Lissy har inviteret til grønlandskunst på Nordatlantbryggen og Flemming (min første mand) på frokost: Du skal ikke side alene, og Demba var også min ven.

Lone og jeg har aftalt at vi laver mindestund her hos mig på onsdag kl 10. Syriensvej 8. 1. sal, 2300 Kbh S.

...Det var en gang helt tilbage i tresserne (Senegal blev selvstændigt 1960), fortalte Demba tit: Jeg var en ung engageret kontoransat i Dakar. Vi var en gruppe, som ville ud i landsbyerne og skabe udvikling. Dengang var det kun unge

amerikanere, Peace corps, som frivilligt tog derud. At være bonde var (og er) det ringeste af alle jobs. Så da det blev virkelighed, var vi kun tre af gruppen, der sagde vores velbetalte job op og rejste til Casamance med en hakke, en skovl og en spade (dvs. ingen penge eller sponsorer). I Faoune blev vi modtaget med jubel i starten, men hurtigt svandt opbakningen, da der ikke kom ... penge. De to andre opgav efter det første år, men jeg havde talt med en klog gammel Peuhl som sagde: Når man engagerer sig, skal man give det syv år, og hvis det efter syv år ikke lykkes, må man med Allahs velsignelse opgive... OG Demba fulgte hans råd og efter syv hårde år og manges støtte, bl.a. Cheickounas (Lones mand), grundlagde de den første AJAC bondebevægelse i det sydlige Sengal, som senere blev AAJAC og så COLUFIFA. (Vi vil bede Djibril fortælle, når han kommer til Danmark (venter på visum), for der har været mange op- og nedture undervejs).

Det er syv år siden, jeg besluttede at skilles fra Demba. Idag takker jeg Gud for, at jeg tog til Faoune i 2010 og mødtes med ham og sagde tak og farvel. Vi bad og velsignede under det store træ, som Ida fortæller er knækket af alder... sådan er det. Vi ældes, og igen og igen lærer jeg, hvor vigtige vi er for hinanden, og at vi værner og pleje vores friend-ships mellem himmel og jord.

Da vi om onsdagen samledes her hos mig, sang jeg, som jeg lærte af Demba: Lahilaha ill Allah/ der er Gud og kun en Gud. I forårsjævndøgns-cirklen i øko-Torup sammen med Ellen og Matawan, som begge er og var Dembas venner, lærte jeg dem den, og den bærer den døde til himmels, sagde Demba, OG englens kommer. Og det gjorde og gør de, på mange forskellige måder.

I cirkelrunden herhjemme fortalte Annemarie om Demba og mig, da vi boede hos hende og Jean Pascal første gang, Demba kom til Danmark den 17.2.1996. Hun havde lige født sin søn Viktor, men vi to var mest optaget af hinanden...og det er ganske vist.

Aslak, Gittes søn og min gudsøn, skrev i min gæstebog: Husk, at når noget svært sker, er det

et tegn på, at noget endnu værre bliver forhindret. Det var Dembas ord til sine danske børn, som blev givet til mig i en krisetid. At blive løftet. Cecilia, min datter, har lige skrevet fra Lima: Denne saying med at "når noget svært sker, så beskytter det en mod noget som havde været endnu værre" har jeg for nylig brugt til mig selv, da jeg endnu en gang fik højdesyge i Peru. Demba døde, da jeg var i Buenos Aires, alt jeg kunne gøre var at sende tanker og kærlighed til dig min stærke og vidunderlig mor. Jeg var 6 år, da du og Demba mødtes, og 10 år gammel, da jeg første gang var i Senegal.

Jeg husker, hvor forelskede I var, dit grin, Dembas grin. I dagene op til han kom, blev huset gjort rent, neglelakken blev lagt på tæerne, og køleskabet blev fyldt op, og du lavede gryderetter med kød - noget vi ellers ikke spiste meget af. Vores samtaler med Demba gennem dig og med fagter. Hjemme i Ferslev var det ikke unormalt, at der sad enten en afrikaner eller indianer, som skulle overnatte i hytten. Min opvækst har lært mig at være åben over for andre kulturer og at rejse er at leve, men også at det vigtigste i livet er kærlighed, og at kunne dele den på trods af landegrænser, kontinenter og tidszoner; så er vi forbundet, og kærligheden er ustoppelig. Fred med Demba.

Birgit og Gunnar fortalte om dengang Birgit var ved at forbløde i gæstehuset i Faoune. Blødningen stilnede af, tak. Ansou kørte bilen. Demba og jeg på forsædet og Birgit liggende bag på Gunnars skød. På sygehuset i Sédhiou var ingen læge, og medicin skulle først købes, og så fik Birgit drop, og vi blev alle indlagt på samme stue. Om morgen kom lægen og turde ikke tage ansvaret, og vi kørte med Birgit og drop til Banjul, Royal hospital. Hjemme i Faoune havde de (bl.a. Lissy) vasket blodet væk og blev yderst taknemmelige for at se Birgit i live, da vi kom forbi efter bagagen... Det gik godt OGSÅ den gang. TAK!

Birgit skrev: Tak for at vi måtte være med til at sige farvel til Demba sammen med dine mange venner! Det var godt at høre om hver enkelts relationer og minder om dit og Dembas liv sammen. Tak fordi vi fik lov at være lidt med i eventyret.

Allan som Demba og jeg besøgte på tahinverkstædet på Djursland, fortalte om Dembas jubel over deres genbrugsskabte maskiner, lige noget for COLUFIFAs sesam! Alfred (som er død for 2 år siden og boede i økolorandsbyen Torup), Mariama og jeg søgte Danidamidler, og vi fik pengene. Jeg tilføjede: Mange af sesamgruppens kvinder blev forelsket i dig. Og du gav Demba en stor gave, da du græd sammen med ham, da han fortalte om grufulde overgreb under krigen i Sierra Leone. Demba sagde bagefter, at han altid havde troet han ville miste ansigt, hvis han græd. Så mange har mailet, ringet, sms'et kommet på besøg. Her nogle af de mange:

Jes Petersen (Primeview filmmand, som var med til at lave kogebogen for partnerskab og filmen om konfliktløsning i Burkina Faso) skrev: Demba var en mand med ualmindelig stærk udstråling og et fast håndtryk, også selvom næsen løb og han frøs bravt, da I besøgte mig i Fjaltring for snart mange år siden. Jeg er med ham i tanken og dig selvfølgelig. Lev langt og længe Elise (Mariama) med Vesterhavs-hilsner.

Jens Christian Riise (fra det nedlagte Fjerkrænetværket/Landbohøjskolen, som var partnere i hønseprojektet både med Danida- og IFAD-støtte): Tak for besked. Må Guds fred være med Demba, dig, Awa og resten af hans store familie. Jeg tænker på jer og alle de smukke stunder sammen med jer i Faoune.

Hildur Jackson (som startede GEN, Global Ecovillage Network og støttede permakulturkurser i Faoune og Madina, Dembas føde- og dødslandsby i Guinea, samt hans projektrundrejse i Vestafrika): Nu er Demba et andet sted. Jeg er meget berørt. Jeg ved så lidt om det hele, men føler med dig og jer allesammen. Tak for at jeg fik beskeden. Thyge Christiansen (Burkina Faso cykel-forfatter og en af vores udsendte konfliktløsnings-hjælpere, da penge forsvandt ud af Danidabudgettet; det blev løst, og COLUFIFAs ansatte tilbagebetale.): Må jorden hvile let på ham. Og må du få lettelse af, gennem mange årtier i det snart lange liv at have ladet døden være en del af livets mysterium. Jeg vil tænke på Demba, og på det, I har haft sammen. Helle Toft (SPOR film som producerede filmen om hønseprojektet): Tak til kærligheden du mødte - og tog imod og sagde ja til - en større kærlighed, solidaritet og fællesskab - PÅ TRODS - som blev til myriader af ringe i vandet og har sat bevægelse i SÅ mange af vores sind og kroppe, også mit og min... så Demba lever, i fine spor også i mine celler. TAK for det. Ida (guddatter og Faoune-hytte-bygger og høns-/have-projekt med senegalbror Mama): Demba, min afrikanske far med den skæve tand og smilet helt op i øjnene. Da jeg var allermest ude af den af varme og manglende sprog og myrer i sengen og alenehed, var han nærværende med ro og ro og ro. Og jeg blev en af familien, og vi spiste af

REJSE TIL SENEGAL OG GAMBIA FEBRUAR 2015

Af Lone Frederiksen

s. 09

Morgenmad hos Lone inden landsbybesøg. Foto: Lone Frederiksen

GITTE OG JEG I MØDTES MED DJIBRIL BALDÉ, DER ER PROJEKTLEDER, I DAKAR OG HAN HAVDE FÅET SPÆNDENDE AFTALER I STAND. VI HOLDT MØDER OM SENEGALS STRATEGI FOR AT IMØDEGÅ KLIMAFORANDRINGERNE BL.A. MED FOLK FRA BÅDE MILJØ- OG LANDBRUGSMINISTERIET. SOM NÆVNT I FORRIGE NYHEDSBREV, SÅ MÆRKER BØNDERNE ALLEREDE TYDELIGT, AT KLIMAET ÆNDRER SIG OG DERES LANDBRUG LIDER UNDER, AT REGNEN ER UFORUDSIGELIG. SJÆLDNERE, SENERE OG KRAFTIGERE. (SE OGSÅ MIKAS ARTIKEL OM SIT SPECIALE.)

Regeringen har oprettet en national platform for dialog mellem landbrugsforskning og politik inden for klimatilpasning og fødevarer sikkerhed. Der er foreløbig aktiviteter i tre centre i Senegal nord for Gambia, og de sigter mod at opnå tre hovedmål:

1. Der tages højde for klimaforandringerne i de nationale og lokale politikker for landbrug og fødevarer sikkerhed.
2. Medlemmerne af platformene integrerer klimaforandringerne i deres praksis i forbindelse med fødevarer sikkerhed.

3. Der etableres en målrettet dialog mellem platformens medlemmer omkring klimaforandringer i relation til landbrug og fødevarer sikkerhed.

Medlemmer af platformen er: repræsentanter for parlamentsmedlemmer, forskere, lokale statsansatte teknikere, civilsamfundet, privatsektoren og pressen.

Disse samt andre interessante besøg gav vigtige inputs til de tanker, COLUFIFA og vi har diskuteret et stykke tid. At det var noget i den

retning, vi skulle gøre noget ved et eventuelt kommende projekt.

Fra Dakar sejlede vi i fuldmånelys langs Atlanterhavskysten sydpå til Ziguinchor, hvor vi blev hentet af Ansou Djitté i COLUFIFAs gamle bil. I de følgende par uger var vi rundt og besøge projektaktiviteter i Sintet, Kegneto, Saré Doro og Saré Hamath Samba2 samt en række haver i Faoune. Generelt går det helt fint med husdyr og grønsager, dog med enkelte undtagelser, hvor de lokale ankerpersoner eller unionsbestyrelsen ikke gør deres arbejde. Det kan medføre, at grupperne ikke får grønsagsfrø eller husdyrvacciner til tiden, og så kan de miste meget. Mikrolånene (MBK) kører fint næsten alle steder. De er populære, og nogle unioner har organiseret grupperne i netværk, der kan bruges til at låne ud til at betale f.eks. veterinærmedicin. Også jordrettighederne går det fremad med. En del grupper har fået papir på jorden, men der er alligevel en alvorlig udfordring: De ejer ikke jorden, og hvis den ikke udnyttes i tre år, mister de retten. For at dyrke grønsager skal man helst have både brønd og indhegning til at holde dyrene ude. Det koster penge. Grupperne kan søge forskellige fonde om støtte, hvis de vel at mærke er juridisk godkendt. Men det koster også en del penge. Så de projektansatte gjorde en del ud af at forklare, at kvinderne bliver nødt til at starte med at skaffe nogle penge selv, for eksempel ved at dyrke sesam eller andet, der ikke kræver brønd og hegn.

Organisationsudviklingen er et stort og vigtigt kapitel. Flere steder er der ved at være helt godt styr på det; unionsbestyrelserne følger vedtægter og regler med mødeindkaldelser, referater og arbejdsdeling mellem kasserer og præsident. Og de påtager sig deres ansvar med at følge op på aktiviteterne og tage nye initiativer. Andre steder kører det meget dårligt. Ikke regelmæssige møder, ingen styring eller planlægning, så dér må de beslutte sig til, om de vil gøre en indsats, for projektgruppen kan ikke bruge en masse tid

og kræfter på unioner, der ikke bidrager aktivt selv.

Men der er stadig det problem, at COLUFIFA mangler en effektiv central ledelse, der kan gå foran og inspirere og samtidig holde fast i beslutninger og regler. Det ser ud til, at der er generel forståelse for, at præsident Mamadou Sama (og vel også de to vicepræsidenter) skal udskiftes ved den kommende generalforsamling her i foråret. Spændende, hvad der kommer til at ske.

Projektteamet kører generelt set godt. De arbejder målrettet, og mødedisciplinen var virkelig forbedret. I alle de år jeg er kommet der, har man skullet vente på nogle af mødedeltagerne, ikke sjældent lederen, i halve og hele timer. Nu er de der stort set alle til tiden hver gang! Lidt pinligt den dag, jeg var faldet i søvn under det store mangotræ i middagspausen, og ingen nævnede at vække mig, men også rigtig dejligt!

Ud over projektet fik vi også snakket om alle vores andre fælles aktiviteter. Selvfølgelig containerne, som Gitte fulgte op på, og hvor COLUFIFA skulle skrive opdateret ønskeliste mm. Desuden var der malaria-programmet. COLUFIFA arbejder tæt sammen med den statsansatte distriktslæge i Sédhiou. Staten betaler myggenet til alle, men der er ikke midler til at komme rundt til landsbyerne. Så COLUFIFA står for at uddele nettene og arrangere for informationsmøder i landsbyerne med støtte fra en ungdomsorganisation. COLUFIFAs folk fortæller om, hvad man kan gøre for at undgå malaria – holde rent rundt om huset, for myg kan godt lide at formere sig i snavset vand og bruge myggenet til alle familiemedlemmer hver nat. De bad os om støtte til oplysningskampagnen, bl.a. til teamet, der tager rundt til landsbyerne – Benjamin, der er ansvarlig for det; Tabara, der fører tilsyn med oplysnings-folkene; og Ansou, der kører bilen.

Tabara og Benjamin med malariamaterialer. Foto: Lone Frederiksen

Jeg forklarede om Jens' forslag til et høprojekt. Ikke mindst på baggrund af de usikre nedbørsforhold vil det være godt for bønderne – og deres husdyr – hvis der bliver lavet hø, så der er foder i tørtiden. Jens vil samle nogle frivillige i Danmark, der sammen med en gruppe engagerede COLUFIFA-bønder kan lave et pilotprojekt. Der var en del diskussion om, hvordan det skulle organiseres – nogle selvstændige bønder med hver deres kvæg eller en modelfarm? Det vil COLUFIFA diskutere videre og sende os deres forslag. Jens vil så forsøge at få støtte for eksempel fra Rotary, hvor der også findes klubber i Senegal, både i Dakar og i Ziguinchor.

Kvindegruppen, der arbejder med sesamprodukter – kager, sæbe, massagecreme mm. – ville gerne have støtte både til mere uddannelse og til køb af råvarer og emballage. Vi fik skrevet udkast til en ansøgning til Tips- & Lotto-midlerne under Kulturministeriet, hvor deres ønsker samt vandingsanlæg til gartneriet ved Direktionen blev skrevet ind. Der var pres, på for ansøgningsfristen var lige om hjørnet. Heldigvis har Ivan prøvet det før, så en telefonopringning og en mail til ham – og så blev det klaret. Tak Ivan!

Vi var oppe at kigge på gartneriet, hvor en gruppe peulh-kvinder var i gang med løgdyrkingen. For tidligere Tips- & Lottomidler var der blevet sat hegn op og købt en pumpe. Og der er penge fra den seneste bevilling til at udbygge vandingen yderligere. Så det skal de i gang med nu.

Og så er der butikken, hvor vi venter på et driftsbudget. Der står et fint lokale; og de sælger

hønning og sesamolje. Hønningen går som varmt brød og er udsolgt for tiden. Også sesamolien er populær, men for dyr for almindelige bønder. Så der skal sælges andre ting også, hvis der skal kunne betales løn til de to halvtids-ansatte (Yaya Bâ og Cheikhouna chauffør).

Og Faunes ungdomsgruppe bad os om at støtte dette års marathon-arrangement. Vi fik et budget og et program med hjem, og bestyrelsen har besluttet at støtte dem. Pga. Dembas død er det blevet udsat til 9.-10. maj.

Alt i alt en meget positiv tur, hvor vi også fik arbejdet grundigt med indholdet i en ny projektansøgning. Der er fokus på organisationsudvikling af den nyvalgte bestyrelse samt de lokale bestyrelser i unioner og grupper. Hvordan bruger man vedtægter og retningslinjer i det praktiske bestyrelsesarbejde? Hvad er medlemmernes ansvar og pliger? Hvordan sikrer man en sikker og gennemsigtig administration af pengene? Hvordan får COLUFIFA mere ud af deres økonomiske enheder (sesam, gæstehuse, butikm.v.)? Sideløbende vil vi arbejde med at COLUFIFA kan blive omfattet af de nationale strategier for at tilpasse landbruget til klimaforandringerne. Et møde med tidligere COLUFIFA-medarbejder Abdoulaye Bâ bekræftede vores observationer af, at der er flere og flere, der bliver ramt af hjerte-kar-sygdomme og type II diabetes. Vi vil derfor arbejde for at øge bevidstheden omkring god ernæring. Ansøgningen blev sendt af sted til CISU den 7. april, og vi venter svar den 22. juni.

PARTNERSKABSREJSE

AF GITTE FRANDBSEN

I FEBRUAR 2015 VAR LONE FREDERIKSEN OG JEG SAMMEN PÅ EN KOMBINERET PROJEKT- OG CONTAINER-TILSYNSREJSE.

For mit vedkommende var det et gensyn med Colufifas medlemmer og aktiviteter efter 9 år, hvor jeg ikke har været i Senegal. Jeg har været med, da vi startede foreningen Cykler til Senegal, og med i opstarten af container-forsendelser, projekter og turistrejser. Det vil sige, at jeg var i Senegal hvert år de første 6 år.

På denne rejse fik jeg for første gang mulighed for at besøge Dakar, hvor projektleder Djibril Baldé mødtes med Lone og mig for at vi kunne besøge samarbejdspartnere og forskellige mulige samarbejdspartnere, bl.a. med henblik på et evt. nyt projekt om klimaforandringer og undersøge muligheder for at modtage containere i Senegal. Det, der gjorde det største indtryk på mig efter alle disse år, var at komme ud i de enkelte landsbyer. Jeg kan tydeligt huske, hvordan møderne i landsbyerne var, da vi begyndte at have projekter. Selv om projekterne især er henvendt til kvinderne, var der ikke mange kvinder, der ville sige noget til møderne. De var ikke vant til at tage del i diskussioner i større forsamlinger. Det var mændene og de kvinder, der var ansat i projektet, der førte ordet. Jeg har også oplevet de første kvinder, der turde at tage ordet, og det var hver gang en stor oplevelse for os alle, både kvinden selv, de andre kvinder, mændene og os hvide.

Nu er der i mange af landsbyerne fælles grøntsagshaver, hvor de har fordel af i fællesskab at kunne søge om tilskud til brønd og indhegning. Mange af haverne var imponerende velorganiserede og med masser af flotte friske planter. Der er også rigtig mange, der har fået flere høns, geder og får, som de har ekstra indtægter fra til at forbedre familiens levestandard. Det drejer sig ofte om, at flere børn får mulighed for at gå i skole i flere år.

Jeg har indtryk af, at de ansatte, bestyrelsen, de aktive i projektet og medlemmerne i mange

af landsbyerne er rimeligt velorganiserede og selvkørende. Der er en stor forståelse blandt de fleste for, hvordan ansvar og opgaver er fordelt på de forskellige personer. Der er selvfølgelig nogle landsbyer, hvor der stadig er mange udfordringer, som måske i nogle tilfælde skyldes, at der sidder en gammel præsident og holder på de gamle traditioner og er bange for at miste sin autoritet. Men til gengæld er der flere landsbyer, der kan være eksempler for andre for, hvor langt man kan nå ved at arbejde aktivt med de muligheder, der er til stede.

Det var også dejligt at høre eksempler på, hvordan nogle af de ting, som vi sender med containerne, kan gøre en forskel. Vi hørte, at der var skoler, der kunne komme på ekskursioner, fordi de havde teltene som de kunne overnatte i. Andre havde lavet en lille uddannelses-system for de unge kvinder. Det er ellers traditionelt mændene, der er skræddere, men nu fortalte nogle af kvinderne, at de kan spare penge til skrædderen, når de selv kan sy og reparere familiens tøj.

Mit indtryk fra rejsen er, at alle disse projekter, som Cykler til Senegal og Colufifa har gennemført igennem årene, har været med til, at der er sket en god udvikling ude i de enkelte landsbyer, og at Colufifa er blevet mere uafhængig af økonomisk støtte, har fået flere lokale samarbejdspartnere og blevet bedre til at udnytte de muligheder, der er lokalt, og ikke kun vente på at pengene kommer flyvende fra Nord.

Det var også sjovt at møde flere af de unge/ voksne, som var børn sidst, jeg mødte dem. Og til sidst en oplevelse, der gjorde mig meget glad: En kvinde, Awa Sow, fra Faoune, som jeg har mødt hver gang, jeg har været i Faoune, og som hver gang har klaget meget over sit hårde liv og ikke undladt at gøre opmærksom på, at det ville være dejligt, hvis der faldt nogle gaver af. Da jeg mødte hende nu, fortalte hun glad, at det gik så godt med hendes høns og have.

FUGLEFRI I SENEGAL

Af Jens Lykkebo

Vores guide Carlos. Foto: Jens Lykkebo

EN OPLEVELSESRIK FUGLETUR TIL DEN STORE NATIONALPARK "SALOUME DELTA NATIONAL PARK" NORD FOR BANJUL. EN DYGTIG LOKAL FUGLEGUIDE TOG OS MED PÅ SEJLTURE I MANGROVEN PÅ UDKIG EFTER BÅDE EKSOTISKE AFRIKANSKE FUGLEARTER OG KENDTE AFRIKATRÆKFUGLE FRA EUROPA.

Sammen med Knud Schmidt var jeg i marts 2013 på en projektforberegende tur til Senegal. Vi havde på forhånd planlagt at ville opsøge et naturområde for at få nye indtryk af Senegal. Vi havde i alt ca. 14 dage at gøre godt med. Den første uge var arbejdsuge, hvor vi havde travlt med at få gennemført vort program. Den anden del af turen blev til i alt 5 dage, hvor vi holdt fri og tog ud til en spændende nationalpark ved kysten ca. 50 km. nord for Banjul. Nationalparken er et af Senegals naturklenodier ved navn "Saloume Delta National Park". Som navnet siger, er det et floddelta, hvorfor den marine natur er i centrum. Området er på

76.000 hektar og blev etableret som naturpark i 1976. Størstedelen af arealet er hav, små-øer og selve kysten omkring det store delta; vidtstrakt mangrove og marskland udgør den øvrige del. Men baglandet er en labyrint af større og mindre vandveje, som lokale fiskere i århundreder har levet i og af. Der er et væld af fugle, og da jeg selv er aktiv ornitolog, og Knud bestemt også er interesseret, når det handler om fugle, var vores dagsorden sat. Vi ankom til byen Toubakouta, hvor vi hjemmefra havde fundet et rimeligt hotel. Den lille by er præget af en vis turisme, der i høj grad har naturen som basis. Især fugle-turisme og

lystfiskeri tiltrækker udenlandske turister. Der var flere lidt mere eksklusive hoteller, der alle reklamerede med fugleture eller lystfiskeri. Jeg var klar over, at vi måtte finde en guide for at få udbytte af stedet. Flere bød sig til, når man gik tur i byen. Min test var at spørge om guiden kendte til steder, hvor man kunne se den sjældne fiskeugle, som kun findes spredt langs Gambiafloden og måske kunne være i nationalparken. Et par af de håbefulde og ivrige "guider" sagde uden videre, at den kunne de sagtens vise os, og så vidste jeg, at jeg skulle lede efter en anden guide. Da der var én, der smilende sagde, at den ville han selv meget gerne se, men selv efter mere end 10 år som guide, havde han ikke set den endnu, sagde vi ja tak til at hyre ham som guide. Han kaldte sig Carlos, talte foruden fransk, også engelsk og spansk. Han havde en universitetsuddannelse fra Dakar og en lille fin souvenir-butik i Toubakouta. Hans kendskab til området med fuglene var mere end overbevisende! Vi aftalte to forskellige ture med ham. En i bushen og den del af Toubacouta, der var landsbyagtig, og en aftentur med båd ud på den store flodarm, som byen lå ud til. Her skulle vi i en jolle med påhængsmotor sejle ud til en lille ø inde i mangroveskoven, hvor et stort antal fugle sammen gik til overnatning ved solnedgang.

Det blev en meget fin tur, hvor vi straks fra båden kunne begynde at genkende og bestemme de spændende fuglearter, vi så. Carlos var en stor hjælp og sagde uopfordret på engelsk og latin, hvad det var for fugle, der kom forbi. Naturligvis var de specifikke afrikanske fugle spændende og en udfordring, men nok så sjovt var det, når vi kunne se nogen af vore hjemlige ynglefugle, som endnu ikke havde forladt deres vinterophold i Senegal. Dette gjaldt flere vadefugle blandt andet Lille Regnspøve, Stor Kobbersneppe, forskellige ternere og måger, herunder Sildemågen, hvor man fra ringmærkninger ved, at de fast trækker fra Bornholm og Christiansø til i hvert fald Senegalfloden lige syd for Mauritien. Disse kan blive meget gamle og desværre ser man, at de

nu er ved at blive sterile. Mistanken rettes mod det meget intensive "sprøjte-landbrug" som netop bedrives langs Senegalfloden. Tankevækkende at de lever af de samme fisk, som er så vigtige for befolkningen!

På vejen ud til den særlige ø, hvor mange fugle gik ind til overnatning, besøgte vi en markant bakketop på den anden side af floden, et herligt sted med flot udsigt over store dele af området og nogle virkelig store og flotte baobabtræer. Disse husede en del fugle blandt andet parakitter, der holdt til i træernes hulrum.

Da vi med påhængsmotoren i næsten tomgang tøffede ind i mangrovens labyrinter, kom vi frem til en lille bitte ø, der var tæt bevokset med mindre træer og mangrovebuske. Vi kunne sejle rundt om øen, ganske tæt på vegetationen og fuglene, der var ved at finde deres sovepladser. Solen stod lavt på himmelen, og en flok pelikaner kom glidende ind i flot V-formation. Mange fugle var ankommet. Andre, mindre turbaåle lå rundt omkring. Flere fugle kom hele tiden til og kæmpede lidt om de bedste pladser. Det var alt sammen "vandfugle" mange slags store og små hejrer, enkelte isfugle, en lille bitte skarv-art og den påfaldende slangehalsfugl African Darter. Tusmørket gjorde det vanskeligt at fotografere, men flere gange var vi så tæt på, at enkelte fotos kunne tages med blitz

Vores anden tur var rundt i Toubakoutas udkant, der reelt var en landsby og gradvist glider over i åbent land. Vores guide overraskede os ved, i de bebyggede områder, at finde mange spændende fugle, og når jeg forsøgte at finde dem i min medbragte engelske fuglebog "Birds of The Gambia and Senegal", - kunne "Carlos" sige, at jeg skulle bladere om til side nr. dit eller dat - for at finde den ene eller anden fugl - han kendte bogen udenad! Her så vi et væld af småfugle, og blandt andet en helt grøn due, den senegalesiske papegøje, flere forskellige væverfugle, enkelte rovfugle og igen en europæisk ynglefugl, som endnu var her på vinterophold, nemlig den flotte Ellekrage. Vi fik faktisk set rigtig meget, men den nævne fuglebog viser, at der er langt mere at

CONTAINER SIDEN SIDST

Af Janne Noack

Sølvhejre. Foto: Jens Lykkebo

se, hvis man giver sig selv tid og mulighed. Den sjældne fiskeugle, må vi nok opgive at se, men Afrikas svar på havørnen - African Fish Eagle - må jeg se en dag!
Slutteligt skal nævnes, at landskabet flere steder i nærheden af vandet har et helt særligt præg af en gammel fiskerkultur, idet der er kæmpemæssige banker af mere eller mindre knuste skaller fra muslinger og østers. Vores guide fortalte, at der i århundreder har levet en særlig stamme af fiskere her. Disse enorme bjerge af skaller er simpelthen køkkenmøddinger fra dette folk. Stammen findes stadig i landsbyerne i området også i et hjørne

af Toubakouta, og de taler deres eget sprog. Der forgår stadig et aktivt fiskeri efter muslinger her, og det må formodes at blive bedrevet af denne stamme. Således er der meget at opleve og udforske, hvis man på en rejse til Senegal / Gambia - vender blikket mod dette hjørne af landkortet.

Det er jo utroligt at få lov til et så dejligt arbejde at modtage og indsamle brugbare ting fra vores overflodssamfund til vores partner i syd, COULIFIFA's fattige bønder. Ting der kan bruges til at forbedre og videreudvikle deres dagligdag. Siden Cykler til Senegal startede i 1996, har vi sendt containere, ca. 2 om året og i de sidste par år 1 årlig container, bevilget af Folketinget og nu administreret af DMRU/Genbrug til Syd. Genbrug til Syd (GTS) er underlagt DANIDAS civilsamfundsstrategi. Kernen i strategien er gennem partnerskaber mellem civilsamfundsorganisationer i Nord og Syd at fremme et stærkt uafhængigt civilsamfund i Syd og styrke levevilkårene for fattige og udsatte målgrupper. Sekundært – at fremme folkelig opbakning i Danmark til ulandsbistand gennem oplysning og engagement.

Cykler til Senegal har deltaget på GTS årsmøde, afholdt på Brogården ved Middelfart. Her blev vi præsenteret for GTS-teamet og deres konsulenter. Konsulent Marianne Bo Paludan var på besøg i Vestafrika blandt andet hos COLUFIFA i Sintet i Gambia og Faoune i Senegal. DMRU-leder Lars Udsholdt gjorde status på GTS's resultater og kommende tiltag. Præsentation af Renoveringsværkstederne, hvor vi benytter os af ComSug (computergruppen i Holbæk) og Multicenter Syd, der blandt andet renoverer nogle af vores indsamlede cykler. Lige et hjertesuk, vi mangler 1-2 stykker der, i nærheden af Skibby, vil efterse og reparere gamle symaskiner, da vi ikke vil sende noget til Syd, uden at det er eftersat. Så deltog vi også i informations møde om 'Den gode ansøgning' i marts i år. Ansøgning til forsendelse af containere er blevet gjort digital fra 15. februar.

Vi pakkede containere, lørdag den 4. oktober i Skibby, med mange frivillige og hjælpsomme hænder. En dejlig dag og folk fra området kom med flere ting til containeren. Der var ikke plads til en knappenål, da døren blev lukket. Der opstod nogle problemer i havnen i Banjul med en kran, så COLUFIFA-folkene blev nødt til at opholde sig flere dage end beregnet i Banjul. Det medførte flere udgifter end beregnet, hvilket vi efterfølgende har fået dækket. Ankomsten var forventet i Banjul 8. november, men det blev 18. november. Endelig ankomst til Sintet, en union i COLUFIFA beliggende i Gambia nær den senegalesiske grænse, den 27. november. Indholdet blev fordelt til alle unionerne den 2. december. Retningslinjerne for fordeling er blevet besluttet i COLUFIFA, 15 % af udstyret til værtsunionen, 25 % til centraladministrationen i COLUFIFA i Faoune, 60 % til fordeling mellem unionerne.

Vi har modtaget en rapport fra COLUFIFA, som er sendt sammen med afslutningsrapporten, med beskrivelse af hele forsendelsen og regnskab til DMRU/Genbrug. Gitte, som har været på

partnerskabsrejse i 14 dage hos COLUFIFA (se hendes beskrivelse i anden artikel) kom hjem søndag 15. februar med bilagene fra COLUFIFA til den afsluttende rapport. Den er endelig godkendt af DMRU/Genbrug, så vi kunne lige nå at sende en ansøgning om en ny container med ansøgningsfrist 2. marts. Den har vi lige fået besked om er godkendt. Vi skal derfor, inden for 3 måneder pakke og sende container, der denne gang skal lande i et område der hedder Kiang West i Gambia. Vi har planlagt at pakke containeren lørdag den 27. juni og har brug for hjælpsomme hænder. Vi sender stadig cykler, gamle symaskiner, værktøj, haveredskaber, køkkengrej, fodbolde og skoletasker. Lige nu har vi cykler nok, men til landsbyernes grøntsagshaver kan vi godt bruge gamle haveredskaber og værktøj. Til skolebørnene små skoletasker mm. Solidt pædagogisk legetøj til brug for børnehaveklasse (5-6 år). Kontakt os for aflevering - helst i Skibby. Mail: container@cyklertilsenegal.dk og www.cyklertilsenegal.dk

Ud over penge til containerforsendelse har vi også modtaget tilskud til vores oplysningsarbejde her i Danmark. I den forbindelse var Mariama og jeg inviteret ud at holde foredrag og vise diasbilleder i en 7. klasse på en kommuneskole. Da vi ankom, måtte vi lige spørge os for, om vi var kommet ind i den rigtige klasse. Vi kom i frikvarteret og deres geografilærer var der ikke; et par af drengene kiggede på os, som om vi

kom fra en anden planet og spurgte, skal vi have jer og om hvad. Det bekræftede vi, at de skulle og fortalte, at vi ville vise dias fra Senegal, og hvem vi var og hvad vi lavede. De spurgte i den næste time? Vi svarede: Nej, de næste to timer. Så kom deres lærer, Rasmus, som de straks overfaldt med: Skal vi virkelig have det samme i 2 timer? Det holder jeg ikke ud, sagde en af dem og flere gentog. Jeg startede med at præsentere mig og derefter Mariama. Jeg fortalte kort om Cykler til Senegal, om min sidste rejse fra året før, og Mariama fortalte og viste historien om Fatoumata, der fik taget sin cykel af mændene i landsbyen, og om børnene i landsbyen. Der var rimelig ro; så bad Mariama det første vers i koranen, og der blev fuldkommen stille. Disse urolige drenge med anden etnisk baggrund, var totalt stille og resten af klassen ligeså; det var som om de voksede, imens Mariama bad på arabisk. Da vi var færdige, klappede de og bagefter, imens vi pakkede sammen, kom nogen af dem hen og gav hånd og sagde tak. 8. Containertegning.

Vi vil også sige tak og atter tak til alle, der donerer ting til containerne; folk der hjælper med at køre og pakke og i det hele taget til alle, som giver en stor såvel som lille hånd.

KLIMAFORANDRINGER OG INTERNATIONALE KOMPLIKATIONER FOR HANDLING

Mikas speciale i korte træk

Af Mika Thorsgaard Frølund, cand.mag. stud. ved Center for Afrikastudier (CAS), Københavns Universitet. Oversættelse fra engelsk ved Lone Frederiksen

Den kendsgerning at klimaforandringerne er reelle, menneskeskabte og sker her og nu er veldokumenteret. Ikke mindst af IPCC ('the Intergovernmental Panel on Climate Change'), på dansk FN's Klimapanel, som er det ledende videnskabelige organ inden for klimaforandringer. Den seneste rapport fra IPCC – deres femte statusrapport fra 2013 – fastslår tydeligt, at "det er ekstremt sandsynligt, at menneskelig påvirkning har været den afgørende årsag til den opvarmning, der er påvist siden midten af det 20. århundrede" (IPCC 5, 2013: 17). "Ekstremt sandsynligt" indebærer en sikkerhed på 95-100 % (ibid.: 4).

Afrika er et af de steder i verden, som har bidraget mindst til klimaforandringerne, og som samtidig lider mest under dem. Historisk set har de afrikanske stater ikke bidraget med udledning af drivhusgasser af betydning i sammenligning med landene i Vesten. Ikke desto mindre vil Afrika blive ramt hårdest af konsekvenserne af klimaforandringerne (Toulmin, 2009). Dette vil ske på to måder. Først og fremmest i kraft af øget forekomst af ekstreme vejrphenomener såsom oversvømmelser, tørke, storme, kysterosion med mere. For det andet vil disse hændelser have direkte negativ indflydelse på udviklingsmulighederne i stater, som i forvejen lider under alvorlige udviklingsbehov.

For eksempel i Sahel-området i Vestafrika mærkes klimaforandringerne i kraft af nedbørsvariationer, som har stor indflydelse på adgangen til drikkevand og på landbruget. I det nordlige Burkina Faso har lokale landmænd observeret, at regnen ikke kommer på det sædvanlige tidspunkt hvert år. Dette forårsager stor risiko, når de sår og høster deres afgrøder. Endvidere har man i Burkina Fasos hovedstad, Ouagadougou,

oplevet hyppigere forekomster af voldsomme, pludselige oversvømmelser. Den seneste fandt sted i 2009. 1. september faldt der næsten 300 mm regn inden for 12 timer – en tredjedel af den regn, der normalt falder på et helt år. 25.000 hjem blev ødelagt, og 300 hektar afgrøder blev beskadiget (FAO, 2009).

Man kan undre sig over, hvorfor indsatser for at løse problemerne – generelt set – synes at være så utilstrækkelige på trods af den opmærksomhed, der er på klimaforandringerne. Hvilken betydning har erkendelse af klimaforandringerne for at handle på denne viden? Bevidstheden om problemet synes at være til stede, ligesom dets konsekvenser er indlysende. Der er således en uoverensstemmelse mellem viden og handling.

Handlinger inden for klimaforandringer kan opdeles i tre kategorier. Den første er at mitigere, dvs. at reducere klimaforandringerne gennem tiltag, der nedsætter udledningerne. Det kan ske via vedvarende energi, mindre forbrug, genbrug, med mere. Den anden er tilpasning. Dette indebærer en tilpasning til konsekvenserne af klimaforandringerne. Eksempler herpå kan være at bygge diger imod stigende vandstand, konstruere infrastruktur, som kan modstå kraftige regnskyl, skifte til nye afgrøder, som er mere modstandsdygtige over for tørke, med mere. Den tredje handlemulighed er at fortsætte som hidtil, business-as-usual. Det vil sige, hverken at nedsætte udledningerne eller tilpasse sig. At vælge ikke at gøre noget, er også en handling.

For at undersøge uoverensstemmelsen mellem viden og handling er det relevant at se på tre niveauer af aktører: internationale, nationale og individuelle aktører. I nærværende artikel vil jeg kun beskæftige mig med de internationale aktører.

Internationalt

Den internationale klimapolitik har gennemgået en forandring i løbet af de

sidste hundrede år. Den har bevæget sig fra et lavt prioriteret politisk område, hvor kun enkelte europæiske stater beskæftigede sig med bevarelse af vilde dyr, til højt prioriteret politik, hvor mange stater nu er involveret i diverse miljøemner (se f.eks. Jensen, 2009). Inden for det seneste årti er der tydeligvis opstået international konsensus om alvoren af klimforandringerne og også om, at løsningen er bæredygtig udvikling (som defineret i Brundtland rapporten 1987). Der er dog en igangværende konflikt omkring, hvordan man skal handle. Man kan med rimelighed påstå, at en del af uenighederne har rødder, som strækker sig ud over selve klimaforandringsemnet.

Nord

For Nord (landene i Vesten) er perspektiverne generelt, at det er mest fordelagtigt at handle på basis af global enighed. Landene i Nord gennemfører tilpasningsinitiativer i udviklingslandene (Syd), men business-as-usual fortsætter samtidig i kraft af den nuværende udviklingsmodel, der er orienteret mod en vækstøkonomi, som favoriserer overforbrug. I Nord er der forskellige grupperinger. EU og USA er to store internationale klimaspillere, hvor EU har påtaget sig lederrollen. EU fungerer dog som en ret svag leder. Nogle vil påstå, at årsagen er manglende opbakning fra USA – USA har mange handlemuligheder, idet landet har verdens største udledning per indbygger. Men USA er generelt skeptisk over for handlinger i forh.t. klimaforandringerne.

Syd

De generelle perspektiver set fra Syd er, at landene i Nord bør tage forholdsregler for at mindske udledningerne på grund af landenes historiske ansvar for at forårsage klimaforandringerne. Tilpasningsinitiativer skal muliggøres i udviklingslandene ved, at de udviklede lande overfører penge, teknologi og kapacitet. Hvad angår for eksempel den økonomiske støtte har overførslen af midler været længe undervejs og har endnu ikke nået de lovede beløb. Business-as-usual bør accepteres i udviklingslandene, eftersom de endnu ikke har udledt ret meget, og derfor er dem, der kan holdes mindst ansvarlige for de igangværende klimaforandringer. I Syd er der også uenigheder mellem forskellige

grupperinger. For det første er der den gængse opfattelse, som svarer til det ovenfor beskrevne. Dernæst er der AOSIS (the Alliance of Small Island States), som udgøres af små østater, der risikerer udslettelse i tilfælde af, at klimaforandringerne fortsætter – for eksempel ved at deres øer forsvinder som følge af stigende vandstand. Den tredje gruppe er BRICS, som består af Brasilien, Rusland, Indien, Kina og Sydafrika. Det er lande, som har fælles interesser internationalt. De fleste er økonomier, der er i hastig udvikling, og som har bevæget sig ud over gruppen af udviklingslande. De er en interessant gruppe, fordi – skal de nu have lov til – og hvem er vi, i Nord, til at skulle give lov til noget som helst, når man tænker på den globale ulighed – at udlede lige så meget, som landene i Nord gjorde, for at opnå at blive velfærdsstater? Det er tydeligt, at der foregår et spil om ansvar mellem Nord og Syd, og at uenighederne har rødder i en historie, der handler om mere end uretfærdighed inden for klimaområdet. Den nuværende tendens er, at Nord i store træk fortsætter ikke-bæredygtige udviklingsmønstre, og den ikke-bæredygtige udviklingsmodel gentages i Syd.

List of references:

Brundtland Report (1987)
 "Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future," United Nations FAO (2009) udgivet 8/4-2015 i:
http://www.fao.org/fileadmin/user_upload/emergencies/docs/appeal_burkinafaso_2009.pdf
 IPCC 5 (2013) "Summary for Policymakers," in: Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, Cambridge University Press, UK
 Jensen, Stig (2009), "Har Klimaet Ændret Sig? En analyse af udviklingen i den internationale miljødebat med særligt fokus på Afrika," CAS Africa Papers, Københavns Universitet
 Toulmin, Camilla (2009), "Climate Change in Africa," Zed Books, London

FØDEVARESikkerhed – OG SATSNING PÅ RIS

Af Lone Frederiksen

Løgdyrkning på COLUFIFAs nyindhegnede jordstykke. Foto: Lone Frederiksen

I forbindelse med projektet dyrkede COLUFIFA såsæd til ris sidste år. Resultaterne var blandede, da regnen ikke opførte sig som forventet. Men de planlægger at forsøge sig igen i år. Og ris står højt på dagsordenen i Senegal. Regeringen igangsatte sidste år en plan for fred og udvikling i Casamance – Projet Pôle de Développement de la Casamance (PPDC). Formålet er blandt andet at resocialisere de tidligere rebeller, især via jobskabelse for unge. Der indgår en del udbygning af veje, et nyt hospital (Hôpital de la Paix) samt indsættelse af yderligere to færger mellem Ziguinchor og Dakar, som blev indviet dagen efter min hjemrejse. Uddannelsessektoren skal styrkes i Casamance, og der er planer om at etablere en landbrugsskole i Sédhiou. Centralt i projektet står en satsning på at få dyrket ekstra 30.000 ha ris (svarende til et forventet udbytte på 260.000 t) samt 3.000 ha med grønsager. Størstedelen af finansieringen kommer fra Verdensbanken. Generelt satser regeringen kraftigt på fødevarer sikkerhed, således også i strategien for klimatilpasning. For nylig har der

været et kollokvium omkring samarbejde med Kina omkring landbrugsforskning, arrangeret af Rådet for forskning i socialvidenskab i Afrika og af den kinesiske ambassade i Senegal. Efter kollokviet udtalte den kinesiske ambassadør, Xia Huang, at Kina vil støtte den senegalesiske regerings politik for at opnå selvforsyning med ris i 2017. På baggrund af den store befolkningstilvækst vil selvforsyning være afgørende for fødevarer sikkerheden. Kina kan også have interesse i, at Senegal bliver selvforsynende. I de senere år har Kina udviklet sig fra at have nettoeksport til at være nettoimportør af ris. Så mindre konkurrence om opkøb af ris fra Thailand og Vietnam, hvorfra både Senegal og Kina importerer store mængder ris, vil være en fordel også for Kina. I alle tilfælde er der mange heste for den ris-vogn. Vi håber, de trækker i samme retning, så småbønderne får glæde af det.

GRØNSAGSHAVER I FAOUNE

Af Lone Frederiksen

Da Gitte og jeg var i Faoune her i februar besøgte vi en række haver i Faoune. En lå hos Djibril, en anden på et stort jordstykke, reserveret til Faounes COLUFIFA-kvinder, en tredje oppe ved sesamfabrikken og en fjerde ved siden af Mandiangs hus. Så der var godt gang i grønsagsdyrkningen, især af løg. Fatima N'Dja arbejder i den have, der ligger hos Mandiang, på et stykke jord, der er ejet af Malamine Savané (konsulent i det tidligere projekt), som også har plantet træer på arealet. Savané har desuden betalt en brønd og plantet træer. Mandiang har lånt jorden og dyrker den sammen med en gruppe kvinder. Mandiang har opsat hegn, betalt såsæd, håndredskaber og oplæring via to mænd, der er ansat til at vejlede kvindernes arbejde. Når grønsagerne sælges, får kvinderne 60 % og Mandiang 40 % af indtjeningen. I sæsonen 2013/14 fik de en samlet indtjening på 1.607.125 F CFA, eller

gennemsnitligt 50.751 (585 kr.) per kvinde, afhængigt af den enkeltes løgproduktion. COLUFIFA er ikke involveret i produktionen, men hjælper med at køre kvinderne til marked el.l. mod et tilskud til benzin og chauffør. En del af kvinderne var med i det tidligere fjerkræprojekt, hvor de oprettede konti i den lokale sparekasse CMS. Her kan de nu låne penge, fordi de er med i et haveprojekt. For Fatima N'Dja er det første år, hun er med i haven. Tidligere solgte hun trækul, men da det ikke er særlig miljøvenligt og gør indhug i Casamances skovbevoksning, blev trækullene ofte inddraget af 'Eaux et Forêts' (Senegals svar på Skov- og Naturstyrelsen). Fatima råder nu over 14 parceller à 1x10 m, hvor hun dyrker løg, gulerødder, tomat, kål og små, grønne, lidt bitre auberginer (på engelsk: bitter tomato). Hun fortalte, at hun får 2-3 kg løg til eget forbrug ud over det, der bliver solgt. Fatima var godt tilfreds

URIMELIGE VISUMPROCEDURER

Af Lone Frederiksen

Vi har fået en bevilling fra CISU til at invitere projektleder Djibril Baldé her til Danmark, hvor han skal holde foredrag en række forskellige steder (se programmet andetsteds i bladet). Vi gik ud fra, at procedurerne var som tidligere – langsommelige, men dog overkommelige. Man afleverede sin ansøgning med diverse bilag på det danske konsulat i Dakar eller på den svenske ambassade – dengang Sverige havde ambassade i Senegal. Derefter måtte man så vente de omkring 2 måneder, det tog at sende det hele til den danske ambassade i Mali, derfra til 'Udlændingeservice' her i Danmark – og så efter lang tid hele turen tilbage igen. Men så 'let' skulle det vise sig ikke at være længere. Nu skal man henvende sig personligt på ambassaden i Mali og aflevere 2 kopier af ansøgning, invitation herfra samt en ufattelig stak personlige bilag. Og hvis man ikke har tænkt sig at rejse tilbage og hente sit eventuelle visum, koster det så 650 kr. at få det tilsendt! Så en rejse fra Casamance via Gambia til Dakar og derfra til Bamako i Mali, et par overnatninger dér og så hele vejen retur igen.

En ekstraudgift på 4-5000 kr. For ikke at nævne tidsforbruget! Det virker som ren chikane eller i bedste fald et forsøg på at tage modet fra folk. Vi fik en række andre NGO'er samt CISU til at være medunderskrivere på en henvendelse til Udenrigsministeriet, hvor vi spurgte, om det ikke kunne klares på en mindre krævende måde. Svaret var, at det skyldes krav om elektronisk foto og fingeraftryk samt interview; at en maskine, der kan tage de fotos og fingeraftryk er kostbar, og at man ikke har fundet en Schengen-ambassade i Dakar, der har villet påtage sig arbejdet. Besynderligt! Eftersom det senegalesiske generalkonsulat i Banjul i Gambia har sådan en maskine, kan den vel ikke koste en bondegård. Og man kunne antagelig betale sig fra, at andre landes ambassader tog sig af at modtage ansøgningerne. Mine opfølgende spørgsmål til Ministeriet har de ikke svaret på!

INDKALDELSE TIL CYKLER TIL SENEGALS 20. ORDINÆRE GENERALFORSAMLING

17. maj 2015 kl. 13:00 i Elværket, Frederikssund

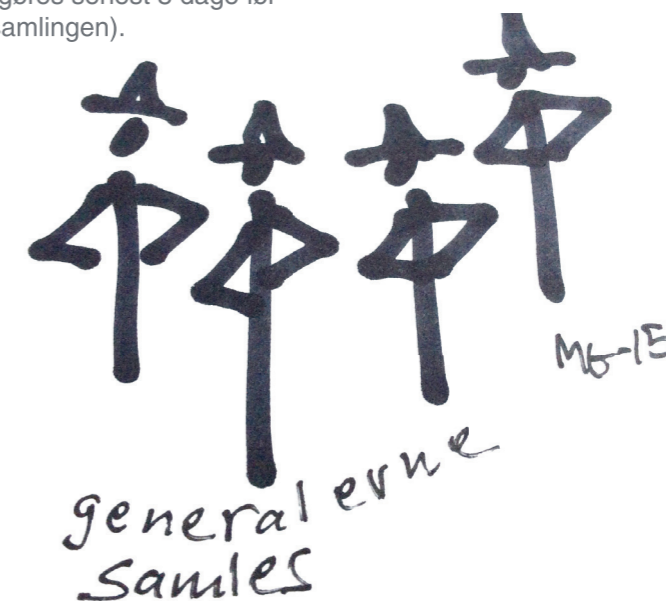
Djibril Baldé, der er projektleder i det igangværende projekt, er i Danmark og vil slutte med at fortælle om projektet samt

om COLUFIFAs aktuelle situation og fremtidsperspektiverne.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

Valg af dirigent og referent.

1)	Beretning fra bestyrelsen.	(i)	Bestyrelsen fremsætter forslag til vedtægtsændringer. Jf. forslaget nedenfor.
2)	Beretning fra arbejdsgrupper.	6)	Valg af bestyrelse og revisor.
3)	Aflæggelse af regnskab.	7)	Eventuelt.
4)	Fastsættelse af kontingent.		
5)	Indkomne forslag (forslag indsendes senest 2 uger før generalforsamlingen og offentliggøres senest 8 dage før generalforsamlingen).		

Vi mødes, som de tidligere år kl. 13 og starter med at nyde de mange gode bidrag til det fælles frokostbord.

Derefter afholder vi de officielle punkter på dagsordenen. Og vi slutter med Djibril Baldés indlæg med efterfølgende mulighed for spørgsmål og debat. Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, Frederikssund. Omkring 10 minutters gang fra Frederikssund Station.

Forslag til vedtægtsændringer, fremsat af bestyrelsen

De samlede vedtægter, nuværende såvel som ændringsforslag, vil blive fremlagt på foreningens generalforsamling og ligger desuden på vores hjemmeside.

De nuværende vedtægter	Foreslåede ændringer
<p>§ 1 FORMÅL At skabe mulighed for gensidig udveksling kulturerne imellem.</p> <p>Disse mål søges nået gennem egen aktiv indsats i lokalsamfundet, såsom:</p>	<p>§ 1 FORMÅL At skabe øgede muligheder for gensidige udvekslinger kulturerne imellem.</p> <p>Disse mål søges nået gennem aktiv indsats, såsom: - Brug af elektronisk nyhedsformidling. (nyt punkt)</p>
<p>§ 3 GENERALFORSAMLINGEN Der holdes en årlig generalforsamling i marts-april.</p> <p>Generalforsamlingens dagsorden såvel som dens beslutninger skal meddeles foreningens medlemmer skriftligt.</p> <p>f. Indkomne forslag (forslag indsendes senest 2 uger før generalforsamlingen og offentliggøres senest 8 dage før generalforsamlingen.</p> <p>Vedtægtsændringer vedtages med samme varsel på en generalforsamling, hvis de har flertal blandt deltagerne, men skal for at træde i kraft bekræftes på den følgende ordinære generalforsamling eller på en efterfølgende ekstraordinær generalforsamling. Formålsparagraffen kan ikke ændres.</p>	<p>§ 3 GENERALFORSAMLINGEN Der holdes en årlig generalforsamling inden udgangen af juni måned.</p> <p>Generalforsamlingens dagsorden såvel som dens beslutninger skal meddeles foreningens medlemmer skriftligt eller elektronisk.</p> <p>f. Indkomne forslag. Forslag indsendes enten via brev eller e-mail senest 2 uger før generalforsamlingen og offentliggøres på foreningens hjemmeside senest 8 dage før generalforsamlingen. Ifald der er forslag til vedtægtsændringer, skal dette fremgå af den udsendte dagsorden, ligesom disse skal vedlægges indkaldelsen.</p> <p>Vedtægtsændringer vedtages med 2/3 flertal på en generalforsamling. Vedtægtsændringerne træder i kraft, når den nye bestyrelse konstituerer sig.</p>
	<p>§ 4 BESTYRELSEN Der vælges mindst 6 bestyrelsesmedlemmer og 2 suppleanter. Bestyrelsen tegner foreningen udadtil. (Flyttet fra § 5) Bestyrelsen, såvel som foreningens medlemmer kan danne arbejdsgrupper til støtte for foreningens formål. De kan arbejde frit inden for rammerne af foreningens formål. De skal orientere bestyrelsen om deres arbejde. Bestyrelsen kan derfor holde enhver projektleder ansvarlig over for foreningens vedtægter eller bestyrelsens beslutninger. (Flyttet fra § 5)</p>
§ 5 DEN DAGLIGE LEDELSE	§ 5 DEN DAGLIGE LEDELSE

<p>I øvrigt gælder, at de fremmødte bestyrelsesmedlemmer skal forhandle sig frem til gensidig forståelse før der træffes beslutninger, idet beslutninger for at have gyldighed skal træffes af de fremmødte bestyrelsesmedlemmer i enighed.</p> <p>Der føres referat i en bestyrelsesprotokol over de på mødet fremførte synspunkter og over de truffe beslutninger. Bestyrelsesprotokollen opbevares af formanden.</p> <p>Bestyrelsen tegner foreningen udadtil. (Flyttet til § 4) Bestyrelsen, såvel som foreningens medlemmer kan danne arbejdsgrupper til støtte for foreningens formål. De kan arbejde frit inden for rammerne af foreningens formål. De skal orientere bestyrelsen om deres arbejde. Bestyrelsen kan derfor holde enhver projektleder ansvarlig over for foreningens vedtægter eller bestyrelsens beslutninger. (Flyttet til § 4)</p>	<p>Der skal i bestyrelsen være 2 tegningsberettigede over for banken: Formand og kasserer. Transaktioner, som foretages af formand eller kasserer, og som overstiger 2.000 kr., godkendes via mail til referat af et bestyrelsesmedlem og af den af de to tegningsberettigede, der ikke udfører transaktionen. Hvis en af de tegningsberettigede udtræder af bestyrelsen, udpeges en ny tegningsberettiget på førstkommande bestyrelsesmøde. (Nyt punkt)</p> <p>I øvrigt gælder, at de fremmødte bestyrelsesmedlemmer skal forhandle sig frem til gensidig forståelse før der træffes beslutninger, idet beslutninger så vidt muligt skal træffes af de fremmødte bestyrelsesmedlemmer i enighed. Hvis dette ikke er muligt, træffes beslutninger ved simpelt flertal.</p> <p>Der føres referat over de på mødet fremførte synspunkter og over de truffe beslutninger. Bestyrelsesreferaterne opbevares af formanden.</p>
<p>§ 7 HÆFTELSE Cykler til Senegal som forening forpligtes ved aftaler, som på bestyrelsens vegne indgås af formanden sammen med mindst to andre bestyrelsesmedlemmer, efter vedtagelse i bestyrelsen. Cykler til Senegals bestyrelse kan meddele skriftlig fuldmagt. For foreningen forpligtelser hæfter alene foreningen. Foreningens medlemmer hæfter kun med det indbetalte kontingent.</p>	<p>§ 7 HÆFTELSE Cykler til Senegal som forening hæfter alene for aftaler, som indgås efter vedtagelse på et bestyrelsesmøde efter gældende regler, som beskrevet i vedtægternes § 5. De enkelte medlemmer kan ikke gøres personligt ansvarlige for aftalerne, og der vil derfor kun kunne rettes et krav mod foreningen og ikke mod det enkelte medlem. Foreningens medlemmer hæfter således kun med det indbetalte kontingent.</p>

Cykler til Senegals kalender samt program for Djibril Baldés besøg

Tirsdag 12.5. kl. 14:00	Vangede menighedshus, Vangedevej 50, 2820 Gentofte COLUFIFAog CtS i samarbejde for at bekæmpe fattigdommen
Fredag 15.5. kl. 10-12:30	Krogerup Højskole, Krogerupvej 13, 3050 Humlebæk COLUFIFAs strategier for at bekæmpe fattigdommen – samt Senegals demokrati, kultur og den interreligiøse dialog
Søndag 17.5. kl. 13:00	Cykler til Senegals generalforsamling. Kulturhuset Elværket. Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund COLUFIFAs aktuelle situation og fremtidsperspektiverne
Mandag 18.5. kl. 19:00	Verdenskulturcentret. Nørre Allé 7, 2200 København N Demokrati, Islam og fredelig sameksistens Med deltagelse af Amina Tønnesen, Mariama Guldagger og Basiro Suso
Lørdag 23.5. kl. 12:00-20:00	Couleur Café, afrikansk musikfestival. Nørrebrohallen / Den røde Plads
Onsdag 27.5.	Opstart og udvikling af en bondeorganisation
Tirsdag 26.5. kl. 15.15	Center for Afrikastudier, Købmagergade 44-46, 1150 København K
Onsdag 27.5. kl. 16:00.	Dansk Forum for Mikrofinans. Børnefonden. Otto Mønstedts Gade 5, Kbh. V. Bondeorganisationer fortæller om udfordringer ved afsætning af landbrugsprodukter. Med deltagelse af John Wihallah fra Tanzania og Santanu Borah fra Indien.
Torsdag 28.5. kl. 19:00	Skuldelev præstegård. Østergade 3, Skuldelev, 4050 Skibby Senegal og Danmark i samarbejde om landbrugsudvikling Med deltagelse af Mariama Guldagger
Søndag 31.5. kl.	Reersøhuset, Strandvejen 29, Reersø, 4281 Gørlev COLUFIFAog CtS i samarbejde for at bekæmpe fattigdommen
Juni	Knebel Skole, Skoletofte 17, 8420 Knebel
Juni	Kalø Landbrugsskole/Højskole
27.6.	Pakning af container. Skibby

Se vores hjemmeside www.cyklertilsenegal.dk for yderligere informationer om aktiviteterne samt eventuelle ændringer eller ring til Lone Frederiksen på telefon 2380 2720.